Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Can Barra

Sant Quirze del Vallès

Ubicació

Comarca: Vallès Occidental
Lloc/Adreça: Passeig de Can Barra, s/n

Coordenades:

Latitud: 41.52756
Longitud: 2.08305
UTM Est (X): 423501
UTM Nord (Y): 4597730

Classificació

Número de fitxa 08238 - 18
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Modern Popular
Segle Segle XVII
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: Can Barra està inclosa al Catàleg de béns a protegir de Sant Quirze del Vallès de l'any 2022 com a BCIL (38510-01-A) (publicat al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya DOGC nº 9192 amb data 27/06/2024). Se'n protegeixen els volums, cobertes i obertures, elements que fan que l'edifici, malgrat el canvi d'ús, mantingui l'aspecte tradicional de masia.
Accés Fàcil
Ús actual: Lúdic/Cultural
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Sant Quirze del Vallès
Fitxes associades:
Necròpolis de Can Barra i Sant Pere dels Torrents
Moles del molí de Can Barra
Font de Can Barra

Parc de Can Barra
Torre Gorina
Gegants Quirze i Julita
Gegantons mussols
Gegantó Albert Beltran Hilari
Lledoner de Can Barra

Autoria de la fitxa	Laura Pinto Font. INSITU SL.
Data de registre de la fitxa:	dc., 25/12/2024 - 11:26

Descripció

Conjunt de construccions i estructures que conformaven una gran masia. El cos principal és un edifici de planta rectangular amb coberta de teula àrab a doble vessant i carener perpendicular a la façana. Està format per una planta baixa i dos pisos. La façana principal, orientada al sud-est, presenta tres eixos d'obertures: en el nivell inferior, un portal d'arc rebaixat, centrat i amb una finestra a cada banda; al primer pis, tres balcons; i a les golfes, tres finestres d'arc de mig punt a la part central, a la manera de les antigues galeries de solana, i una finestra quadrangular a cada extrem de la façana.

L'edifici principal disposa de diferents annexos. A la dreta s'hi adossa un cos quadrangular de menor altura, amb coberta a doble vessant i carener paral·lel a la façana, que presenta una galeria amb tres finestres d'arc de mig punt al primer pis i un safareig exterior al mur lateral; darrera seu i adjunt també al cos principal trobem un gran celler. D'altra banda, a l'esquerra de l'edifici s'adossa un altre cos de planta irregular formant un angle obtús amb la façana principal; al primer pis hi trobem novament una galeria amb finestres d'arc de mig punt que atorga una estètica uniforme al conjunt.

A l'interior de l'edifici principal es conserva l'espai de la cuina amb un foc a terra central i una gran campana, així com el forn de pa. Completen el conjunt altres estructures que antigament havien estat les quadres per al bestiar i diferents magatzems propis d'una explotació agrícola i ramadera. Totes les construccions de la masia queden tancades i delimitades per un mur, decorat amb grans recipients. Dins el clos trobem també la casa i els jardins de la Torre Gorina, que havia estat la residència dels senyors, i un espai amb vinyes replantades.

Història

La masia està documentada des de l'any 1667; es desconeix si abans ja existia. Can Barra era una de les masies més importants de Sant Quirze: segons el cadastre de 1929 la finca tenia una extensió total de 456.000 m2, gairebé la meitat dels quals (226.000m2) dedicats a la vinya. La resta corresponia a 108.000 m2 de terra erma, 118.000 m2 de secà i 4000m2 de regadiu. Als anys 90, amb la construcció de la urbanització de Sant Quirze Parc, van desaparèixer les vinyes i gran part del bosc.

L'any 1888, en ser edificada la Torre Gorina, aquesta va esdevenir la casa dels senyors i la masia originària es va convertir en la residència dels masovers. A principis del segle XX aquests eren els Feliu-Puig, mentre que a inicis dels anys '90 Josep Espín i la seva família van ser els últims masovers i habitants de Can Barra. Aleshores la torre servia de magatzem a l'Ajuntament. A principis dels 2000 la masia va passar a ser de propietat municipal i va ser rehabilitada. Avui en dia l'edifici principal és ocupat per les l'Escola d'Adults l'Olivera; el celler, un espai multifuncional; i les construccions annexes són utilitzades per les entitats Gegants i Grallers de Sant Quirze del Vallès i el Grup d'Investigació i Història de Sant Quirze del Vallès.

Can Barra i la resta de masies que es conserven al terme municipal de Sant Quirze (una vintena de les prop de trenta que havien existit) tenen un alt valor patrimonial perquè són l'únic vestigi del passat agrícola del poble que, fins fa poques dècades, era fonamentalment agrícola, caràcter que va perdre a partir dels anys seixanta a causa de la forta pressió urbanística

Bibliografia

CASADO, Irina (2001). Sant Quirze del Vallès. Cossetània Edicions.

DDAA (2024) Catàleg de béns a protegir. Pla d'ordenació urbanística municipal de Sant Quirze del Vallès. Ajuntament de Sant Quirze del Vallès.

GIHSQ - Grup d'Investigació i Història de Sant Quirze del Vallès (1999). Masies de Sant Quirze del Vallès. Ajuntament de Sant Quirze del Vallès.

GIHSQ - Grup d'Investigació i Història de Sant Quirze del Vallès (2021) L'Abans. Sant Quirze del Vallès. Recull gràfic del 1878-1975. Editorial Efadós.

Enllaços d'interès:

Descobreix el rodal de Sabadell (UES)
Vinya de Can Barra